

ULUSLARARASI
KADIN VE HUKUK SEMPOZYUMU

TÜRKİYE
BAROLAR BİRLİĞİ

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
HUKUK FAKÜLTESİ

KADIN VE HUKUK

CİNSİYET AYRIMCILIĞI

Prof. Dr. E. Tuncay Senyen KAPLAN [□]

Amaç

Eşit işlem yapma borcu veya eşit işleme tabi tutma borcu, eşit durumda olan kişilere hakkaniyet esaslarına göre eşit olarak davranmaktır. Anayasanın 10. maddesinde yer alan eşitlik ilkesine göre "herkes dil, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir". Yine 10. maddenin 2. fıkrasında da "kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür" hükmü yer almıştır. İş Kanununun 5. maddesinde de "eşit davranma ilkesi" başlığı altında iş ilişkisinde dil, ırk, renk, cinsiyet, engellik, siyasal düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ve benzeri sebeplere dayalı ayırım yapılamayacağı öngörülmüştür.

Ayrıca, 6.4.2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu, eşitlik ilkesi ve ayrımcılığın önlenmesinde önemli düzenlemeler getirmiştir.

Eşitlik ve ayrımcılığın önlenmesine ilişkin düzenlemeler, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde, Avrupa Sosyal Şartında, 111 sayılı İş ve Meslek Bakımından Ayrıım Hakkında Milletlerarası Çalışma Sözleşmesi ve Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinde yer almıştır.

Tebliğnin amacı, cinsiyet ayrımcılığına ilişkin düzenlemeler üzerinde durularak uygulamaya yansımalarının belirlenmesidir.

Temel Sorunlar

Özellikle sanayi devriminden sonra kadınların çalışma hayatında yer almaları, kadın erkek ayrımcılığına karşı kadın işçilerin korunmasına yönelik özel düzenlemelerin yapılması gereğini hasıl etmiştir. Özellikle eşit ücret, işe alınma, mesleki eğitim olanaklarından faydalanma, iş de ilerleme ve çalışma koşulları açısından cinsiyet farkı yapılmaması kanuni düzenlemelerde yer almasına rağmen kadın erkek eşitliği bilincinin bireylerde yeterince yerleşmemesi sorunları da beraberinde getirmiştir.

Tartışma Konuları

Çalışma hayatında kadın ve erkek eşitliği ilkesi, erkeklere tanınan her türlü imkânın (ilerleme, geliştirme, terfi, karar verme gibi) kadınlara da tanınmasını gerektirir. Ancak eşit haklara sahip olma kadın ve erkeği "eşit yapma" manasında anlaşılmalıdır.

[□] Başkent Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Ana Bilim Dalı Başkanı ve Öğretim Üyesi (tuncaykaplan_@hotmail.com)

ULUSLARARASI
KADIN VE HUKUK SEMPOZYUMU

TÜRKİYE
BAROLAR BİRLİĞİ

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
HUKUK FAKÜLTESİ

Tebliğde, özellikle ücretin uygulanmasında, iş sözleşmesinin yapılmasında, uygulanmasında feshinde uygulamada ortaya çıkan sorunlar ele alınacaktır.